

Crònica professional

IV Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas

Conferència: «Els drets de la Biblioteca»

Acte CTecno: Evolució dels models de negoci dins la indústria del programari

XLIII Conferència de «SALALM 2008». Seminari d'Adquisicions de Materials de Biblioteca Llatinoamericans

EBLIDA (European Bureau of Library, Information and Documentation Associations)

Terceres Jornades Interprofessionals: «Biblioteca Pública: Espai obert a l'aprenentatge»

IV Congreso Nacional de Bibliotecas Públicas (A Coruña, 24, 25 i 26 de setembre de 2008)

Esther Suriñach, Servei de Biblioteques de la Diputació de Girona
<esuriñach@bibgirona.net>

Sota el lema «Bibliotecas Plurales», el Ministeri de Cultura aplegava per quarta vegada els professionals de la biblioteca pública de tot l'Estat espanyol.

El programa diari s'estructurava en una ponència comuna i després una taula rodona o exposició de les comunicacions. També hi havia l'acostumada secció de pòsters. Tres dies i tres temàtiques: cooperació, accessibilitat i màrqueting.

La conferència inaugural de l'escriptor **Suso de Toro** recreava una biblioteca silenciosa, temple i sepulcre de llibres, plena de prohibicions i tòpics i amb un incert futur virtual.

El primer dia, **Enzo Abbagliati** (Biblioteques Públiques de Chile), va presentar el projecte BiblioRedes, que ha permès la connexió a Internet des de Bolívia fins a Tierra del Fuego. Una gran inversió en maquinari i formació patrocinada per la Fundació Gates.

El contrapunt va ser la ponència del dia següent, que no està recollida a les actes, amb un enèrgic **Daniel Pimienta**, director de Funredes (<http://www.funredes.org/pimienta/>), especialista en l'ús de les TIC per al desenvolupament humà. Us recomano les seves teories, ja clàssiques, sobre el canvi de paradigma, les biblioteques passarel·la, i la bretxa digital explicada com una cursa d'obstacles. I el dia 26, **Anthony Calnek** (BP de New York) ens transportava, amb contrast, al món de la cultura bibliotecària nord-americana.

«Accessibilidad en la red» va ser el nom de la taula rodona més innovadora, moderada per **Jesús Tramullas**. Hi van participar **Dídac Margaix** (Universitat Politècnica de València),

qui va debatre sobre l'Opac 2.0 amb **Jordi Graells** (Generalitat de Catalunya), **Ibon Idoaga** (Biblioteca Municipal de Leioa) i **David Lee King** (Topeka and Shawnee County Public Library, EUA).

Paral·lelament, a la sala de comunicacions, els més provocadors van ser **Fernando Juárez**, de la Biblioteca de Muskiz amb «La web es divertida y la utilizo como me apetece», o **Julio Pesquero** (A Coruña) amb la seva defensa aferrissada dels telèfons mòbils per a difondre informació puntual via SMS.

Resumir aquí totes les comunicacions és impossible. El millor és que eren pràctiques i 100 % aplicables a la biblioteca pública. Algunes ja fa temps que circulen (centres d'interès, bebeteques o interculturalitat). D'altres, en canvi, van ser esperançadores i amb valor afegit, no només en el vessant tecnològic sinó també social. Per exemple, del nostre país es va presentar l'esforç de la Biblioteca A. Cardona de Vilanova i la Geltrú per adaptar llibres i activitats a la LSC (Llengua de Signes). Un treball amb ganes, donant protagonisme a l'usuari. La voluntat de compartir els èxits de la nostra professió és allò que dóna sentit als congressos.

El programa i els ponents del Congrés els podeu trobar a la web del Ministeri de Cultura (<http://www.mcu.es/bibliotecas/CE/IVCongresoNacBP.html>) i més conclusions al bloc *Deakialli DocuMental*: <http://www.deakialli.com/2008/10/08/recapitulaciones-del-iv-congreso-de-bibliotecas-publicas/>.

Conferència «Els drets de la Biblioteca»

(Milà, 6-7 de març de 2008) Robert Sturmann

Cap de la Biblioteca del Departament de Física (Universitat de Trieste - Itàlia)

(Títol original: «I diritti della biblioteca: accesso alla conoscenza, proprietà intellettuale e nuovi servizi»)

Patricia Russo

<prusso@uoc.edu>

L'eix principal de la conferència va ser el problema dels drets de la biblioteca, entesos com a *obligacions* que deriven cap a la biblioteca mateixa a l'hora de garantir els drets dels usuaris.

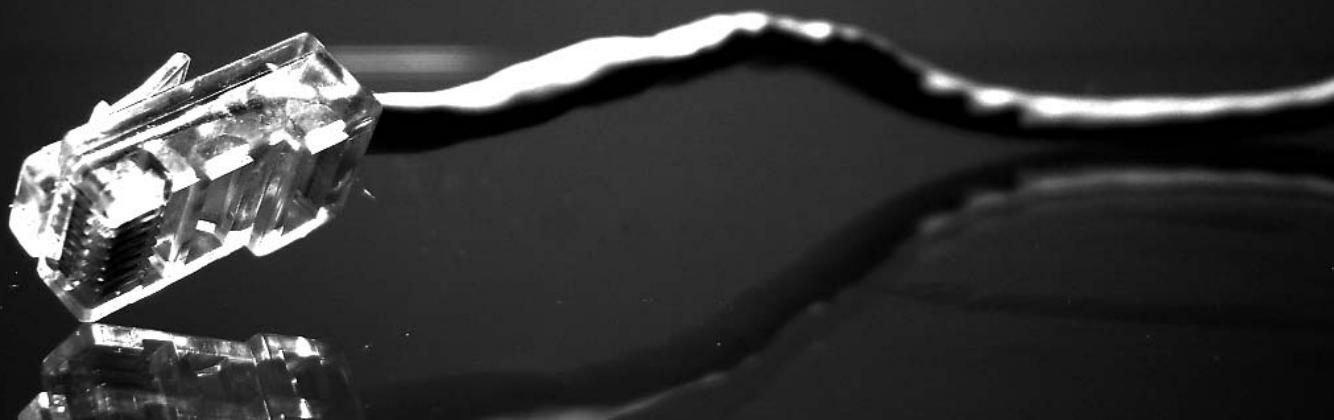
El dret principal de la biblioteca és el de garantir l'accés a la informació. Actualment, les noves tecnologies ho faciliten, però alhora hi ha obstacles socials, culturals, econòmics i jurídics.

Quant aquests últims, es pateixen problemes com la propietat intel·lectual i els drets d'autor. Pel que fa a aquest darrer, la biblioteca pot desenvolupar un paper constructiu com a medidora entre els diferents agents que intervenen en el procés de transmissió del coneixement (autors, editors, etc.).

Així com la biblioteca desenvolupa aquesta funció de medidora de la informació, els altres perfils implicats a la cadena informativa (autors, editors, lectors, etc.) haurien de fer el mateix paper.

Aquesta conferència formava part del congrés anual Bibliostar 2008, en el qual s'exposen serveis, tecnologia i mobiliari per a biblioteques. Enguany estava dedicat, com ja hem dit, als drets de les biblioteques per donar accés al coneixement, protegir la propietat intel·lectual i oferir nous serveis als usuaris.

Programa i serveis exposats a: <http://www.bibliotecheoggi.it/stelline2008/index.php>.

Acte de CTecno: Evolució dels models de negoci dins la indústria del programari

Paul Reverter, director general de Cometa Technologies.
<preverter@cometatech.com>

El passat dijous 15 de maig, CTecno va organitzar un acte per parlar de l'evolució dels nous models de negoci dins la indústria del programari. Els ponents que van participar-hi foren Manel Sarasa, conseller delegat d'Openbravo, Josué Sallent, director general de la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació de la Generalitat, i Lourdes Muñoz, diputada del PSC al Congrés i especialista en TIC.

Manel Sarasa, en la seva intervenció, va parlar dels nous models de negoci que estava oferint el programari lliure, particularitzant-ho en el funcionament d'Openbravo com a empresa de referència pel que fa al codi lliure i a les ERP. Unes noves vies de negoci que l'han fet créixer, fent-la esdevenir una companyia mitjana d'abast mundial.

En Josué Sallent, responsable de la Generalitat en l'àmbit de les telecomunicacions i la societat de la informació, va comentar la política i el full de ruta del govern català pel que fa al sector TIC. En el seu torn, va parlar dels diferents projectes sobre infraestructures, polítiques sectorials i societat de la informació destinats a les persones i les empreses, impulsats des del Departament, i va destacar-ne el projecte PIMESTIC com a iniciativa per incrementar

l'activitat TIC a Catalunya.

Lourdes Muñoz, durant la seva intervenció, va comentar la important tasca legislativa que el Congrés està duent a terme respecte al sector TIC i, en el cas concret del programari lliure, per a la seva promoció i difusió.

Finalment, el president de CTecno va voler posar l'accent en una important notícia del sector TIC que s'ha produït en els darrers dies: la marxa del centre de decisió de T-Systems cap a Madrid. En la seva intervenció, en Carles Flamerich va argumentar que tota la responsabilitat de la fugida no la tenia l'empresa, sinó que les administracions públiques i el sector empresarial català del TIC també n'eren, en part, responsables per no arriscar-se i oferir un entorn, un context que interessés la multinacional.

Després d'un interessant torn obert de preguntes, en el qual es van poder intercanviar diverses opinions i idees amb els ponents, l'acte va concloure amb l'oferiment d'una copa de cava per a tots els assistents, en un ambient distès i molt ben valorat per tothom.

Disposeu de tota la documentació i fotografies a la de Ctecno (<http://www.ctecno.net>), apartat Activitats – Conferències.

XLIII Conferència de «SALALM 2008» Seminari d'Adquisicions de Materials de Biblioteca Llatinoamericans

María Vázquez Estévez

Instituto Cervantes de Nova York. Cap de la Biblioteca «Jorge Luis Borges»

La 53a edició d'aquest congrés, que organitza la Latin American Library de la Tulane University, tingué lloc entre el 30 de maig i el 3 de juny a la ciutat de Nova Orleans (Louisiana, EUA), amb un notable èxit de participants. El Seminar on the Acquisition of Latin American Library Materials (SALALM) el formen bibliotecaris dels Estats Units, de nombrosos països de l'Amèrica Llatina i també d'Europa.

L'Instituto Cervantes de Nova York participa des de fa anys en aquestes reunions, en les quals s'ofereix un programa d'activitats relacionades amb la promoció i la investigació de problemes actuals i potencials mitjançant determinades comissions de treball. Sempre hi ha un tema central, que en aquesta edició han estat les cultures precolombines: «Encuentros, compromisos e intercambios: Cómo las poblaciones indígenas del continente americano han transformado el mundo».

SALALM va néixer a l'any 1956 als Estats Units per tal de trobar una fórmula pràctica als problemes d'adquisició de materials llatinoamericans. Des de llavors, consolidat l'any 1968

com a associació professional, celebra anualment reunions, cada any en un lloc diferent, i continua amb aquesta tasca fonamental de trobada entre bibliotecaris i representants destacats del món editorial i llibreter espanyol i portuguès, bàsicament d'Amèrica Llatina, però també amb representants de la península Ibèrica.

A més a més es duen a terme taules rodones, grups de discussió i ponències, així com trobades dels grups afiliats distribuïts per les diferents àrees geogràfiques dels EUA (CALAFIA,¹ LANE,² LASER,³ LAMP,⁴ MOLLAS,⁵ LARRP,⁶ ISIS,⁷ ALZAR⁸), que reuneixen especialistes i experts dels departaments d'iberisme d'institucions tan destacades i de prestigi reconegut internacional com, per exemple, les universitats de Columbia, Yale, Harvard o la New York Public Library, entre d'altres.

A la web de SALALM es pot trobar més informació sobre l'associació i els seus programes: <http://library.lib.binghamton.edu/salalm/>. El proper any, la trobada serà a Berlín, a l'Ibero-Amerikanisches Institut: <http://www.iai.spk-berlin.de/>.

1. <<http://www.sul.stanford.edu/depts/hasrg/latinam/calafianew/index.html>>.

2. <<http://www.nypl.org/research/LANE/index.htm>>.

3. <<http://www.lib.unc.edu/LASER/index.htm>>.

4. <<http://www.crl.edu/areastudies/LAMP/index.htm>>.

5. <<http://www.ku.edu/~mollas/>>.

6. <<http://www.crl.edu/grn/larrp/index.asp>>.

7. <http://www.brown.edu/Facilities/University_Library/ISIS/index.html>.

8. <<http://library.lib.binghamton.edu/salalm/alzar/index.html>>.

EBLIDA **(European Bureau of Library, Information and Documentation Associations)** **Consell General (7 de maig de 2008)**

Glòria Pérez-Salmerón,

Presidenta de FESABID, membre del CE d'EBLIDA

<presidencia@fesabid.org>

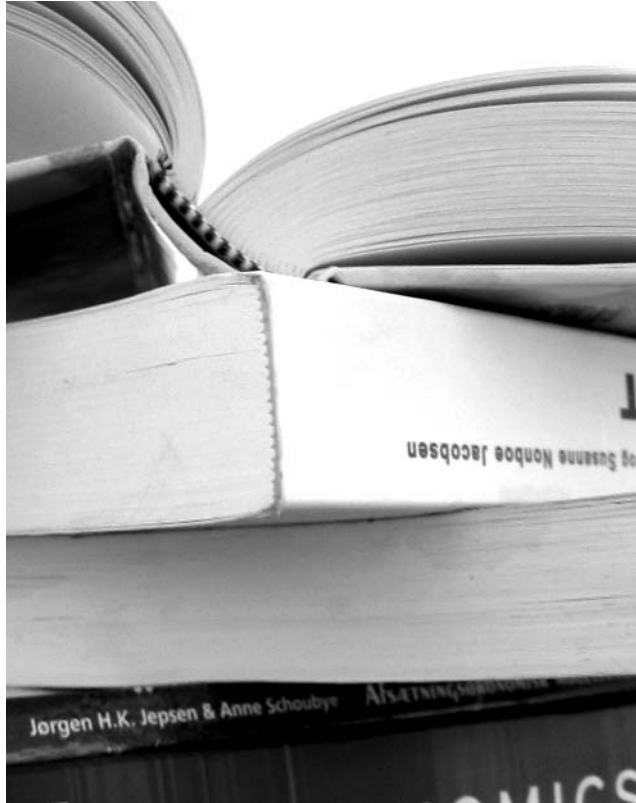
El passat 7 de maig es va celebrar a Palau de Justícia de l'Haia, el Consell General d'EBLIDA (European Bureau of Library, Information and Documentation Associations).

EBLIDA és una associació independent formada per biblioteques i associacions d'informació, documentació i arxius, relacionades amb temes de la societat de la informació, la cultura i l'educació. Els seus principals objectius són la promoció, el servei i la difusió de la informació d'interès de la biblioteconomia i la documentació europea i també la cooperació entre els seus associats. En aquest sentit, coordina diversos grups de treball d'experts professionals: EGIL (sobre dret de la informació), JEGDO (sobre digitalització i accés en línia), LIS (sobre educació professional), Cultura i Societat de la Informació i un altre sobre l'educació i aprenentatge permanent.

El Consell d'EBLIDA està format per representants dels membres associats i decideix la política de l'associació i la seva estructura general. Només els membres de ple dret poden votar i poden ser elegits per a formar part del **Comitè Executiu**, comitè que dirigeix i administra les activitats del Bureau.

FESABID (Federación Española de Archivística, Biblioteconomía, Documentación y Museística) és membre de ple dret a EBLIDA. La seva presidència és membre del Comitè Executiu i representa els professionals i el treball que es desenvolupa a Espanya.

Més informació al resum en castellà de l'informe anual presentat al darrer Consell General: http://www.fesabid.org/documentos/rs_annual-report-2007-2.pdf

Terceres Jornades Interprofessionals: «Biblioteca Pública: Espai obert a l'aprenentatge»

Maria Gental Morral

<maria.gental@terrassa.org>

Els dies 17 i 18 d'octubre de 2008 es van celebrar les Terceres Jornades Interprofessionals organitzades pel Grup de Biblioteques Catalanes Associades a la UNESCO. L'amfitriona de l'esdeveniment va ser la biblioteca membre Can Casacuberta de Badalona, al seu espai Betúlia.

La sessió inaugural va ser a càrrec de Jaume Vives, regidor de Cultura i Patrimoni Cultural de Badalona; Miquel Àngel Essomba, director del Centre UNESCO de Catalunya, i la intervenció magistral de Federico Mayor Zaragoza, president de la Fundació Cultura de Pau i exdirector general de la UNESCO.

Jaume Vives va insistir en el valor d'allò que és públic, Essomba reflexionà sobre la importància del treball en xarxa, i Mayor Zaragoza va transmetre que el sentit de la democràcia rau en la participació dient que hem de «passar

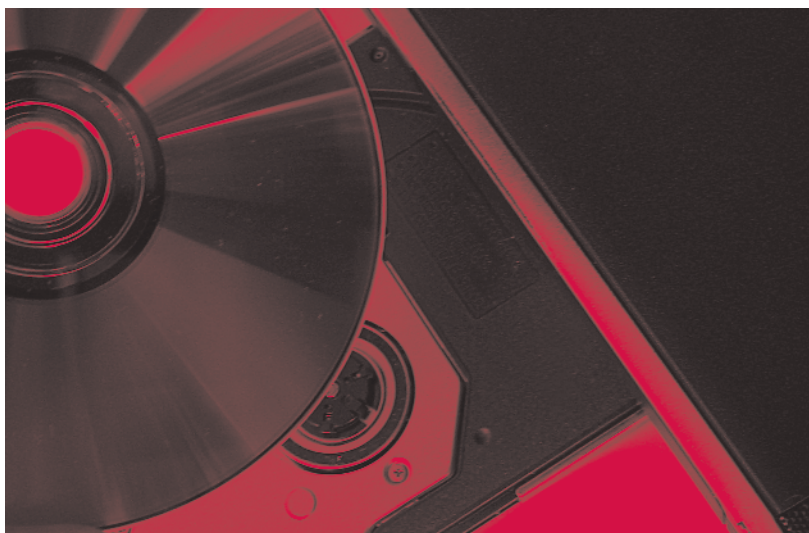
de súbdits a ciutadans».

La conferència inaugural, titulada «La saviesa del bibliotecari», fou a càrrec de Michel Melot, autor del llibre que duu el mateix títol. Va fer un repàs de l'evolució de les biblioteques tant des del punt de vista de l'arquitectura com del servei.

La tarda va començar amb la conferència «Ciutat i biblioteca», a càrrec de Nicolàs Barbieri de l'Institut de Govern i Polítiques Públiques de la UAB. Una de les frases més rellevants de la seva exposició fou que «l'escola sola no pot solucionar el gran índex de fracàs escolar».

A la taula rodona «Aprenentatge al llarg de la vida des de la biblioteca pública», es presentaren diferents experiències de formació: recursos per a l'aprenentatge d'idiomes a la biblioteca de Les Corts de Barcelona, formació d'Internet per

Coneixem la comunitat educativa per dins? Per què no demanem a les escoles que ens expliquin com ser formadors?

a gent gran a Can Peixauet de Santa Coloma de Gramenet, l'autoaprenentatge a la Biblioteca Pública d'Informació de París. I la presentació sobre l'estat de la qüestió de les accions formatives a escala de la xarxa de biblioteques públiques de la província de Barcelona en la qual el 50,40 % de les biblioteques fan activitats en aquest àmbit.

Dissabte matí va arrancar amb la conferència «Ciutat educadora» a càrrec de Ramón Salaberría, col·laborador de la revista *Educación y Biblioteca*. Va remarcar que en la societat actual, *educació* encara és sinònim d'*escola* i que cal plantejar les funcions de la biblioteca pública com a agent essencial per a l'extensió de l'ensenyament reglat.

En la taula rodona titulada «Comunitat i biblioteca pública, treball conjunt», l'audiència, en la seva gran majoria de formació bibliotecària, tingué l'oportunitat d'escoltar experiències d'altres professionals que han vist en la biblioteca pública una possibilitat de col·laboració.

Es va posar de relleu que a la biblioteca pública tenen cabuda diferents perfils, com és el cas dels educadors socials, i s'exposà també el projecte **Puntedu** adreçat a la biblioteca escolar. El Centre de Normalització Lingüística de Badalona també ha comprovat que en els espais de les biblioteques es poden dur a terme tallers de lectura, conversa i aprenentatge del català. I Sophia Blasco ha vist que el seu projecte «Aprenem» té molts objectius comuns amb les biblioteques públiques i que representen el seu ideal per fer intercanvi d'aprenentatge de llengües amb pressupost zero.

La primera taula rodona de la tarda tractà sobre l'adaptabi-

litat dels professionals que estan a les biblioteques públiques. S'hi digueren paraules com: *intercanvi*, *actitud*, *habilitat*, *sentit comú*, *versatilitat*, *iniciativa*, *proactius*, *reflexió*, *curiosos*, *compromís social*, *empatia*, etc. Però també hi va haver una part de reflexió i autocrítica a mans de Carme Fenoll, que plantejà preguntes com ara: hi ha pla de foment de la lectura al nostre municipi? Coneixem la comunitat educativa per dins? Per què no demanem a les escoles que ens expliquin com ser formadors? Per què no externalitzem el procés del document en comptes de les activitats de formació?

Les taules rodones donaren peu a la participació del públic i foren molt ben escollides: aprenentatge al llarg de la vida, treball conjunt en la comunitat, els perfils professionals a les biblioteques públiques i els reptes de les administracions.

A la cloenda, els representants de tres administracions van parlar sobre els reptes que se'ls planteja de cara a aquesta vessant educativa de la biblioteca pública. El representat de cultura de Badalona, aplaudeix la gran tasca social, cultural i educativa de la biblioteca, però també reconeix que moltes vegades passa desapercebuda per a l'administració local quan aquesta és la màxima responsable pel que fa a biblioteca pública.

Per posar punt final a les jornades, es va procedir a la lectura de les conclusions que redactà el Grup de Biblioteques Catalanes associades a la UNESCO.

Trobareu més informació sobre les jornades al nou blog del Centre UNESCO de Catalunya: <http://garbell.unescocat.org>.

Manifest de Badalona

«La biblioteca pública, l'accés local al coneixement, proporciona les condicions bàsiques per aprendre al llarg dels anys, per decidir lliurement i per al desenvolupament cultural de l'individu i dels col·lectius».¹

La biblioteca pública és una eina al servei de la ciutadania que proporciona i facilita un marc cultural idoni que garanteix el **dret social a la lectura, a la informació i a la formació continuada** de les persones.

La biblioteca pública és un **espai educador** integrat dins de la comunitat d'aprenentatge, perquè per ella mateixa, a través de la seva col·lecció de materials en diferents suports, ensenya i educa les persones al llarg de tota la vida. Participa en la tasca d'educar, fent de pont entre l'educació formal i la no formal, i d'enllaç entre l'escolarització i l'edat adulta.

En aquest sentit, creiem que els espais de la biblioteca han de permetre l'adequació de la col·lecció i dels serveis de cara a l'autoaprenentatge. Cal elaborar un **document marc** amb les pautes generals de funcionament que impulsi els serveis d'aprenentatge a les biblioteques i la coordinació entre elles.

Davant dels canvis socials i de la diversitat cultural que caracteritzen els nostres temps, tots els serveis, activitats i continguts de la biblioteca han de ser útils per crear més consciència comunitària. La biblioteca esdevé una peça clau en la **cohesió social** de la comunitat perquè inclou les persones novingudes, promou la convivència intergeneracional, facilita l'accés de les persones amb discapacitat i ofereix oportunitats a tothom per acostar-se a la lectura i al coneixement.

Defensem que la programació d'activitats a les biblioteques públiques aculli **actes participatius** en els quals les persones puguin implicar-se de manera propera i activa, facilitant així l'intercanvi d'idees i la creació de teixit social. A través d'actes de difusió local es pot potenciar el senti-

ment d'identitat, de pertinença de l'individu a la comunitat i al territori.

La biblioteca pot ser l'espai idoni de la comunitat per propiciar **dinàmiques de treball transversal i interprofessional** amb els altres agents educadors, afermant el seu paper i establint connexions permanents que permetin el treball en xarxa. Pel que fa al **foment de la lectura en la col·lectivitat**, la biblioteca hauria de liderar els plans de lectura municipals. Insistim en la conveniència que a totes les escoles i instituts hi hagi un especialista en biblioteca, per possibilitar estratègies conjuntes.

La biblioteca pública és la **casa de la paraula**. Fer front a la creixent manipulació del significat de les paraules, vetllar perquè siguin utilitzades com a eina de comunicació de la llibertat i recuperar-ne el valor, pot ajudar a bastir una societat més justa, lliure i responsable per a tots.

Considerem que la biblioteca pública ha de participar de manera activa en els processos de disseny i desenvolupament de **polítiques d'informació** destinades a la ciutadania, especialment en aquelles que contribueixin a reduir l'escletxa digital.

Demaneu que les biblioteques públiques estiguin dotades de prou **recursos humans i materials** per assumir competències formatives. Tots els membres dels equips bibliotecaris han de tenir la possibilitat de rebre formació per poder gestionar la biblioteca com a espai educador. En aquest sentit pensem que s'haurien de replantejar els perfils professionals del personal que treballa a les biblioteques públiques.

Amb aquest manifest reafirmem la nostra voluntat perquè les biblioteques públiques siguin un motor cultural i educatiu del municipi, per això, comptem amb la nostra capacitat de reinventar-nos per adaptar-nos a la realitat canviant que vivim.

Grup de Biblioteques Catalanes Associades a la UNESCO. Trobareu el Manifest a: <http://www.unescocat.org/ct/jornades3/Manifest%20Badalona.pdf>.

1. Manifest de la Unesco de la Biblioteca Pública. 1994